

## Prædiken til 1. søndag efter påske, 2025, Vor Frue Kirke, København

Disciplen Thomas udfordrer os i dag.

Thomas har vi stående her i kirken, som én af de tolv apostelfigurer af Thorvaldsen.

Thomas støtter hovedet i sin ene hånd og bærer en vinkelmåler over den anden skulder.

Vinkelmåleren, der blandt andet er håndværkernes redskab til at sikre sig ordentligt byggeri, hentyder til at Thomas var tvivleren, der kun turde tro på det der kunne måles – altså bevises.

Om det også er helt retfærdigt med en sådan karakteristik af Thomas, er jeg nu ikke sikker på.

Men kan man tro på det, man ikke kan se?

Kan man tro det, man ikke kan tro?

At en død er blevet levende.. De andre disciple påstod, at de havde mødt Jesus, som den opstandne, at de havde talt med ham, ja, de havde simpelthen set ham.

Det kunne Thomas slet ikke begribe; det gav ingen mening – heller ikke selvom de andre forsøgte det bedste de kunne at overbevise ham, så ville han ikke tro dem.

Og hvor var han egentlig henne, da de var sammen, sidst, da Jesus kom.. Havde han ikke tid?

Var han blevet træt af de andre?

Var fællesskabet blevet for tungt, efter alt det, der er sket? Det er da lidt interessant, men hvor Thomas var henne, får vi ikke noget at vide om..

Og hvad skal vi sige til det hele?

Det ER da svært at tro.

I det hele taget OG på opstandelsen.

Og det er helt almindeligt at have det sådan.

Disciplene som gik sammen med Jesus her på jorden, blev vel også i tvivl om det hele.

Ja, der står jo i dag at de havde lukket sig inde af frygt for jøderne, så helt overbeviste om Jesu sejr har de jo i hvert fald ikke været; heller ikke selvom de har mødt den opstandne.

De var bange og i tvivl.

Så er det ikke så mærkeligt, hvis vi også bliver i tvivl.

Martin Luther, som Folkekirken, den evangelisk-lutherske folkekirke, har navn efter, skrev sådan i sin lille katekismus:

*Jeg tror, at jeg ikke ved egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus.*

Det er på sin vis noget underligt noget at skrive i et opbyggeligt skrift.

Han skriver jo: jeg tror, at jeg ikke kan tro.

Men! Det skriver Luther fordi, troen ikke er en disciplin vi sådan mestrer af os selv.

Troen er ikke noget et menneske kan bestemme sig for, og så virker det bare.

Troen på Gud vokser ikke ud af den menneskelige anstrengelse, kan man måske sige, eller forstand.

Troen kan vi ikke selv skabe. Troen kommer udefra og til mennesket.

Luther fortsætter:

*Helligånden har kaldet mig gennem evangeliet, har oplyst mig ved sine gaver*

Men hvordan det? Hvordan kommer et menneske egentlig til at tro på evangeliet?

Det vil sige på historierne om Jesus?

Eller: hvordan kommer man til at tro det umulige? At døde kan opstå..

Troen er en gave.

Som man kan tage imod.

Man kan åbne gaven.

Være nysgerrig.

I dåben får vi skænket Helligånden, og Helligånden er Guds nærvær i verden nu.

Helligånden er det, der rører vores hjerte.

Lad dig åbne for det – for det der bevæger dig, for Ånden, for det er Gud.

Du kan også råbe til Gud! Sådan som salmisten gør det:

*Du skjulte dit ansigt, og jeg blev grebet af rædsel. Til dig, Herre, råbte jeg, jeg bad Herren om nåde: Hvad vinder du ved mit blod, når jeg går i graven? Kan støvet takke dig og fortælle om din trofasthed? Hør mig, Herre, og vær mig nådig, Herre, kom mig til hjælp!*

Det er måske umiddelbart lidt underligt, at vi her på første søndag efter påske, efter det største under i verdenshistorien er blevet fortalt, igen, og fejret efter alle kunstens og traditionens regler – så skal vi høre om vantro og tvivl..

Og så alligevel.

Det handler jo om, at for Gud kan vi være ærlige.

Vi kan træde frem med alt det vi er, også med tvivlen og anfægtelsen og når vi ikke kan tro en pind på noget som helst.

At være kristen behøver ikke at betyde, at man løber jublende rundt med hænderne over hovedet hele tiden.

Jeg tror, det er derfor, Thomas er med, og jeg tror det er derfor hans historie er placeret netop her, den første søndag efter påske.

Til trøst for alle anfægtende og alle der er i sjælens mørke nat hvor troen føles borte og Guds nærvær ikke-eksisterende.

Budskabet er: stik dine fingre i naglemærkerne; det vil sige: Tag fat i Gud! Bed til Gud! Anrån Gud, plag Gud, skæld ud på Gud!

Vi skal ikke være pæne og holde os tilbage.

Kristus har selv sagt: den, der kommer til mig, vil jeg aldrig vise bort.

Og det er jo på en måde omkvædet i dag: fred være med jer.

Disciplene, de frygtssomme bangebukse, er samlede og Kristus kommer ind i deres midte og siger: fred være med jer.

Sådan som vi også siger det i gudstjenesten.. Så de er som os, eller vi er som dem.

Vi kommer her, i tvivl i tro, mærkede af livet som det er – og Kristus er den der forkynder håbet, nu og dengang.

...

Thomas, lad os se lidt mere på ham.

Tidligere i Johannesevangeliet er Thomas blevet nævnt to gange.

Første gang før opvækkelsen af Lazarus og anden gang på skærtorsdag aften.

Han er altså en fremtrædende og trofast discipel.

Måske er han i den situation vi får beskrevet i dag såret over, at være blevet forbigået og udenfor, og det kan være baggrunden for, at han siger: nåmen, så kan det hele også

være lige meget - hvis ikke jeg kan få lov til selv at mærke Jesus med mine egne hænder!

Og disciplene, de er lige så håbløse som de plejer at være, de er jo et billede på os alle sammen.

Så de sætter sig selv i centrum og siger til Thomas:

VI har skam set Herren, da DU ikke lige gad at være her, eller ikke havde tid, eller havde glemt det, eller hvad der nu end var i vejen.

Og dermed sætter de Thomas uden for fællesskabet og de gør sig jo sådan set bedre end ham.

Her skildres muligvis således én af de største fælder i ethvert menighedsarbejde – at sætte skel mellem de meget hellige, eller de meget troende, eller som jeg sommetider hører, dem der er meget kristne, og så de andre.

Det er en fælde, fordi vi alle, uanset hvor meget eller lidt vi tror eller tvivler, er Guds børn.

Det løfte får vi i dåben; vi er alle lige for Vorherre, som man siger.

Og Kristus kommer så heldigvis og rydder bordet; der blandt Thomas og de andre disciple.

Og Thomas bliver så overvældet af mødet med den opstandne, at han tilsyneladende slet ikke får rørt ved sår og naglegab, men udbryder bekendende: Min Herre og min Gud!

Og Jesus understreger, at fordi disciplene har set ham, som den opstandne, er de ikke mere ”hellige” eller salige, end dem, som ikke har:

*Salige er de, som ikke har set og dog tror.*

De ord er jo blandt andet til os.

Til alle, der er kommet til efterfølgende, fordi disciplene vidnede om alt det, der skete.

Alle er lige vigtige, og Gud viser sig i vores liv på forskellige måde.

Med de ord, har Jesus åbnet vejen for alle os, der kom bagefter.

Guds nærvær er forskelligt for alle mennesker, mon ikke også de 12 disciple modtog Jesu forkyndelse på hver sin måde?

Og mon ikke, der var en guddommelig idé med, at der var 12, og ikke bare 1?

Men selvom vi erfarer Gud på forskellige måder, så er vi samtidig ikke alene med vores erfaring, men deler den med mange andre.

Man kan måske også sige, at kristen, det er man i fællesskab, sammen med de andre.

Thomas kamp for at tro, hans tvivl, hang sammen med hans ensomhed. Han var den eneste i flokken af disciple, der ikke var der, da Jesus kom til dem.

Det var, da han havde sluttet sig til de andre, at Jesus igen kom og viste sig for dem.

Det er i fællesskabet med de andre, at Thomas' tro bliver fornyet.

Det fælles vidnesbyrd bliver nu også til Thomas' personlige vidnesbyrd.

Derfor er det også så godt og vigtigt at komme til gudstjeneste.

For at se, at de andre også er her, af alle mulige slags.

Jeg er ikke alene med den sære idé, at det her er vigtigt. Derfor er det også så godt, at blive døbt her i højmessen, hvor hele vores brogede skare tager imod den nye, som vi i dag har indlemmet Bjørn Erik her i menigheden.

Opgaven for alle os døbte er så at tage imod budskabet om Guds nåde og nærvær i tillid til, at troen på den opstandne Kristus kan rumme alt det i sig, som vi ikke kender og ikke forstår og fatter.

Og så skal vi dele videre ud af alt det vi får, til alle mennesker vi møder på vores vej. Rundhåndet og gerne, og aldrig skamme os over evangeliet eller det, at vi er kristne. Vi har fået så meget godt, det dyrebareste at leve livet på; Guds nåde og kærlighed. Lad os begynde at dele ud, endnu engang, i dag. Vi begynder uden for kirkedøren.

Kristus er opstanden!

### **Lovprisning**

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

### **Kirkebøn**

Himmelske Fader.

Lær os at lytte til dit Ord. Og lad du til stadighed troen bo ved vore hjerter...

Lær os at tage imod - i stedet for altid at vide bedre.

Lær os at give, når vi har fået din kærlighed.

Lær os at åbne os for dig, og at komme til dig med både tvivl og tro.

Giv trøst til dem, der sørger, fordi de har mistet én, de holdt af.

Giv tro til dem, der er bange.

Giv styrke til dem, der er syge eller er døende.

Giv styrke til dem, der regerer vort land, både i kongehuset, i Folketinget og regeringen. Vi beder for vor Konge Frederik d. 10ende og for vort folk og fædreland.

Vi beder for Bjørn Erik der er blevet døbt her i dag. Vær du altid med den lille dreng og hans familie, og lad dem ikke møde mere ondt, end de kan bære.

Og Gud, vi beder dig. Lad al krig stoppe. Lad der blive fred i verden.

Giv os alle tro, håb og kærlighed, og evnen til at glæde os over livet,

I Jesu Navn,

Amen.

## **Motet**

## **Meddelelser**

## **Velsignelse**

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde

og Guds kærlighed

og Helligåndens fællesskab

være med os alle!